

Riad' si svoj člín!

november - december 2010

...časopis pre roverky a roverov, pútníkov, tulákov, vandrovníkov...

...Dobry čas...Kompas ciest...FONS stretnutie na Mlyne 2010...Letná a jesenná časť VLŠ Baobab...

...Malý strom...Modlitba za vodu...Seminár o kvalite...Obrok 11...roverská umelecká tvorba...

úvodník...

Dobry čas...

Do krajiny prišiel
čas oddychu
všetkého živého.
Stromy, skaly
a všetko v krajine
zakryla biela
perinka, aby
netrpelo chladom.
Mám rád zimu jej
belosť je pre moju
dušu ako papier pre

pero. Je to dobrý čas na písanie myšlienok duše... Skoré zimné
večery prinášajú veľa času na rozmyšľanie a ukladanie
myšlienok do poličiek pamäti. Možno je aj preto celé toto číslo
plné poézie a myšlienok z hĺbok duše...

Text a snímka: Martin Cerovský – Cero

čaj o štvrtéj o piatej...

Väčšina satirický pretože dva na najdôležitejšie

A dva na prokurátor

Amatérov hry

Práva širokej vrstvy

Útočné

Lahkú

inscenovať

nadšenci 38 1938 dlhé

nože

pogrom

Sliezsko Írsko v ale pretože

Lahká veselohra úsmevná

priam iba

Ukrajinec...

čaj o štvrtéj o piatej...

Kompas ciest

„Chod, kam chceš!“ – Pavol Barabáš (cestovateľ
a dokumentarista). Ja doplním buď kým chceš, na nikoho sa
nehraj a hraj hru život naplno! Pretože nie je dôležité, ako dlho
žijeme, ale ako žijeme. Nie je ten pútník, ktorý prejde na
nosidlách desiatky krajín v pohodlnej sedačke a pod
slnečníkom. Pútník je ten, cez ktorého prejde krajina, ktorou
prechádza. Zacíti pôdu, mrazivý vietor a chladivý dážď.
Spozna smäd a hlad, stretane pôvodných ľudí krajiny a nie
snobov, ukrývajúcich vlastnú krajinu do pozlátených palácov.
V povetří zacíti pôvodnú vieru ľudí tejto krajiny. Takýto
pútník prejde za život len pár krajín.

Keď príde tvoj deň, aby si mohol povedať, že to bola super
hra. Netreba však zabúdať na to, že ak si hral nečestne
a podvádzaš si, prekážky si neprekonaš, ale len zbabelo obišiel,
potom tvoja hra bola skoro zbytočná a všetko zlo, čo si
spáchal, ti bude oplieskané o hlavu.

Tak čo, aká je tvoja hra život? Chyťte kormidlo plavby do
vlastných rúk a plavba proti prúdu môže začať. Pretože len
mŕtve ryby plávajú s prúdom. A pravda býva ukrytá tak ako,
pri strom v koreni, v rieke je v prameni. Nenechajte sa unášať
prúdom, lebo pravdu nenájdete. Chodte, kam chcete!

Text: Martin Cerovský – Cero

čaj o štvrtéj o piatej...

Ten pocit nesmiernej diaľky od cieľa. Nadšenie už zo mňa
dávno opadlo. Áno, cítil som ho ako oheň horiaci na signál
radosti. Bolo, no už nie je. Teraz je tu len nádej, dáma
poveverajúca sa v mysl, ktorá z vás vytiahne i posledné dúšky
ťažko nadobudnutej energie, len aby ste sa dostali k cieľu, i keď
stojíte sám v púšti, sám ako ryba v širom oceáne. A keď sa
odoberie za niekým iným, ostane len tma, prázdno, neistota
a zúfalstvo, starý havran krúžiaci nad chabnúcim, pomaly
umierajúcim telom len aby sa nasýtil. Pomaly kradne myšlienky
na radosť. Vydobie vám oči, aby už nemohli vidieť ani náznak
cieľa, aby rozum nedokázal myslieť na nič iné, ako čo najskôr,
pomaly umrieť. Umrieť, byť bez známky života, nezanechať
po sebe ani stopy. Ale v tom poslednom okamihu, keď už si
myslíte, že všetko je stratené príde, to po čom, ste celé roky
neprestajne pátrali. Nával energie, šťastia a radosti. Všetky zlé
myšlienky sa rozprchnú ako dotieravý hmýz, uletia hľadajúc
iné obete a vo vás ostane pocit dobre vykonanej práce.

Text: Peter Marčíš – Gonzi

FONS stretnutie na Mlýne 2010

...česká a slovenská rieka, ktorá vytryskla na Kysuciach
a v Beníškach sa stretla pri Brne...

Počas Fonsu sa niečo začalo pouššávať... Najprv som tomu nechcel veľmi veriť, ale jedného dňa ku koncu kurzu to vyšlo

na povrch. FONS (lat. prameň) je pokračovateľom slobodomyselného hnutia KRUH, účastníci slovenského a českého Fonsu sa na jeseň stretávajú na jeseň pri Brne v skautskom dome Mlýn a rok po Fonse si v lete organizujú vlastný kurz PONS (lat. most).

A tak som jedného dňa v polke októbra sadol na šesť hodín do autobusu, aby som prišiel na stretnutie rieky, ktoré sa rozvalili po roverských patrolách v celom Československu s novou bystrou vodou.

V Bratislave nastúpili nejakí slovenskí účastníci a už som sa nebál, že v Brne zabľudím. Po asi polhodinke blúdnenia v Brne sme našli to správne „nádráží na tramvaj.“ Ani som sa

nenazdal a svetlá Brna sa pomaly strácali. Po kľukatých cestách sme sa nakoniec dostali do Moravského

křasu a to bol už len kúsok na skautský dom Mlýn.

V piatok večer celú chatu zaplnili účastníci FONS Slovensko a Beníšky 2010, PONS 2010 a inštruktóri. Spať sme šli až vo veľmi neskorých nočných až skorých ranných hodinách, pretože

každý „fonsák“ sa chcel podeliť o novinky, ktoré zažil od FONS – u.

Celú sobotu doobeda sme postupne s inštruktormi rozoberali program FONS –u a jeho prínosy. Miestami som mal pochybnosti, či to budú organizátori schopní všetko vyhodnotiť... Po obede nasledovala úplne skvelá byrokratická hra, ktorá ukázala presný

spôsob fungovania úradov a ich cyklenia. Nakoniec každý tím získal všetky povolenia od úradov na stavbu křasína. Potom sme sa už len ponáhľali pripraviť všetky hry v křasínach, pretože prví návštevníci mali prísť o pár minút. Po tejto hre sme prenosili časť dreva a pozbierali jablká v sade za Mlýnom. Nasledovala diskusia PONS-e, miestami to vyzeralo, že sa pohryzieme, ale nakoniec sme sa nejaký dohodli, veď sme skauti...

Celé vyvrcholenie ešte len čakalo... „Prezlečte sa do rovnošiat a za 15 minút sa stretávame pred chatou,“ takto znela stručná informácia. Pred chatou nám rozdali sviečky a spolu sme sa vydali lesom na miesto ukončenia Fonsov. Po asi 20 minútach chôdze sa pred nami rozprestrela úžasná scéna. Obrovská jaskyňa osvetlená sviečkami...

Postupne sme do nej vchádzali a tvorili obrovský kruh. Na tomto mieste skončili roverské kurzy FONS Slovensko a Beníšky 2010. Po návrate na chatu bola pre nás pripravená obrovská hostina, mala jeden háčik, a to, že ak ste si niečo chceli niečo dať, museli ste niekoho poprosiť, aby vás tým nakřmil. Takto som spoznal množstvo ľudí z FONS-u Beníšky a PONS-u... Dlhé do noci sa tancovalo, spievalo a jedlo... Po 3 hodinách

spánku na mňa čakala už len 6 hodinová cesta domov.

lat. Manere in montibus! -Zostávaj myslou na horách!

Text: Martin Cerovský – Cero

Foto: archív kurzu FONS Slovensko 2010 - Kysuce

Letná časť VLŠ Baobab 2010

...kto povedal, že...

...lesná škola sa nemôže začínať letnou časťou? Odštartovali sme prelomový ročník Baobabu, na ktorom sa zúčastnili budúci vodcovia SLSK, Stádo devätnástich baranov, sedem členov RJ a Tammy, ktorý všetko vie...

Ako sa to začalo...

Baobab sa modernizoval. Už od júna nás Mija otravovala rôznorodými úlohami na Facebooku. Vynašli sme minimálne štyri spôsoby, ako zmerať plochu vlastnej nohy a z našich básní o nás samých, ktorými sme sa na Baobabe predstavovali, by sa dala vydať celkom slušná zbierka. Ešte sme sa vôbec nepoznali, ale vedeli sme o sebe všetko, čo vie prezradiť sociálna sieť.

Nastal deň D, miesto M, čas Č. Na konečnej zastávke v Zlatej Bani sa zhromaždili (takmer) všetci účastníci. Že neviete, kde to je? Nevadí, ja som tiež nevedela. Len poviem, že blízko je banská osada Dubník a keďysi sa tam ťažili opály. A presne tam smerovali naše kroky. Cestou sme hrali rozličné zoznamovacie hry a vymieňali si nepodložené kľebety o Baobabe. V družnej debate sa nám mená rýchlo učili. Štyri Zuzky, traja Mišovia, traja Maťovia. Jednoduché.

Vietnamci...

Samotný Dubník je už skoro opustený. Je tam iba pár domčekov, z toho polovica rozpadnutá. V jednom z tých lepších a na blízkej lúke sa konali tohoročné Fukoty – 10-dňová letná časť Vodcovskej lesnej školy Baobab. Jedna veľká chata Štátnych lesov SR, kde bývali organizátori, oproti menší domček so senníkom a kôlnou na drevo. Poniže chaty lúka pre naše stany a okolo krásne listnaté lesy, čo je síce pekné, ale viete, ako ťažko sa zháňajú smrek a živica na táborák?

Hneď po príchode nás čakali práce na zveľadenie okolia. Všetci to určite poznáte z tábora – vykopat latrínu a waķan, osadiť vlajkový stožiar, pripraviť táborák, zriadiť sprchy a nástenku. Lenže, aby to nebola nuda, urobili z nás lacnú vietnamskú pracovnú silu, ktorá si musí zarobiť na večeru. Rozdelení do pracovných skupín sme museli predložiť do výberového konania naše stavebné projekty, v ktorých sme museli stanoviť časový limit na naše práce. Nuž a na jednotlivé stavby boli vybrané tie najlepšie projekty – s najkratším časom realizácie. Ak sme limit nedajbože prekročili, strhli nám to z platu. Našťastie, na večeru si zarobil každý. A duple boli dokonca zadarmo.

Carpe diem...

Denný režim bol skoro táborový, založený na ideí, že spánok je prežitok – nie nadarmo sa táto časť Baobabu nazýva Fukoty. Doobedný a poobedný program však často vyplňali prednášky a workshopy. V "prednáškovej sieni" nás čakalo nás množstvo informácií a praktických úloh a nebyť toho, že tieto bloky boli hojne prekladané účastníckymi drobničkami a inštruktorskými aktivitami, do gulatinových lavičiek by sme

vysedeli jamky. Všetky tie drobné nástrahy baoživota však vynahradilo úžasné jedlo od majstra Tammyho, ktorý vie...

Pobite sa! Pobite sa!

Každodenným programom po večeri sa stala reality šou, kde sme sledovali modelový príklad vodcu, ktorý prišiel do nového, neznámeho oddielu. Naše rozhodnutia ovplyvnili, ako sa bude vyvíjať ďalší vývoj situácie. Vždy sa vyžrebovali dvaja rečníci, jeden za a jeden proti. Svojimi argumentmi mali presvedčiť väčšinu účastníkov. Situácia sa už od začiatku vyvíjala zozra, neboráčik vodca musel často riešiť zamotané, ba až kontroverzné problémy. Ešteže tam bol vždy prítomný Myšiak, ktorý občas krotil vyhrocujúce sa diskusie.

Kúpanie zakázané!

Po pár dňoch sa v našom okolí začali množiť rôzne bezpečnostné predpisy a upozornenia. Dozvedeli sme sa napríklad, že chodník ku ohnisku má sklon 12 %, za zamrežovaným pivničným okienkom sa schováva nebezpečné zviera a nemáme ho kŕmiť a že rebriek opretý o kôlničku je vlastne eskalátor mimo prevádzky. Uprostred tábora sa zrazu začali výkopové práce na čele s kŕtkom z rozprávky opretým o lopatku, pri latríne bolo zakázané bagrovať pre nebezpečenstvo výbuchu nahromadených plynov a na ovocnom strome žil svetielkujúci had, ktorý ukazoval smerom na RAJ/námestíčko so stanmi účastníkov/ a čakal, kedy si niekto zahryzne do jablka. Bolo zábavné, keď sme museli pre ešusy preliezať bezpečnostné zábrany s prilbou na hlave, lebo z neporušenej steny vraj padá omietka. A oznam "Zákaz kúpania" na súde s vodou v jeden deň upozorňoval na riziko napadnutia žralokmi, v druhý deň zase na podozrenie, že voda obsahuje ťažké kovy. Nečudo, veď všetky okolité potoky mali osemstokrát prekročený limit ortute. Holt, banská oblasť...

Bane na vlastnej koži

Samozrejme, Baobab nie je len o teórii. Všetky informácie sme si hneď skúšali v praxi. S drobníčkami mám vystarané na rok, workshopov bolo požehnané, no to, čo mi dalo najviac, boli veľké hry a obradovky.

Jeden podvečer sa tak učíme narábať s hasičskými hadicami a hasiacim prístrojom (vraj pred pár dňami vošli do platnosti nové pravidlá BOZP), keď nás zrazu vyrušili výbuchy z blízkeho lesa, ktoré spustili alarm na aute. Okamžite sme vyrazili na záchrannú akciu do uránových baní, kde výbuch uvoľnil ťažké kovy a ožiarilo tri významné vedkyne, ktoré tu robili výskum nerastov pre zdravotnícke účely. Tri záchranné jednotky nasadili vlastný život, aby prekonal všetky nebezpečenstvá. Autentické prostredie, pravidelné hlásenia z vysielacieho i reálne úlohy spôsobili, že sme sa kompletne vžili do situácie. Takmer sme skľabovali, keď sme zistili, že naša vedkyňa má na odevu zvratky a necíti si nohy. Ďalšie tímy však mali svoje špecifické problémy. Môže oheň, ktorý vám bráni vyjsť z bane, vzblknúť znova aj po zhasení CO2-kou? Môže. Stačí Tammy a fľaška ľubovoľnej horľaviny.

Korunku celému Baobabu nasadila záverečná RPG, kde organizátori využili všetok potenciál Dubnických baní a okolitého prostredia so suťami, šachtami, prepadnutými stavbami. Bolo tam všetko: očkovanie pred vstupom do zamoreného územia, dočasná stratu zrakú a adrenalinové vedenie v kufri auta, útek pred strážcami a strach o vlastné životy, zbieranie indícií aj všadeprítomné riziko zo straty svojich kamarátov. Naš Sprievodca vedel, čo robí. Poznal miesta, kde sa nachádzali vakcinačné stanice, ktorými sme si museli dopĺňať protilátky proti nebezpečnému zamoreniu. Počas cesty sme museli prejsť cez mínové pole, zlaniť roklinu a hlavne – byť videní. Na vlastné oči sme videli, ako skupinu pred nami uvidel Strážca a snažil sa ich zneškodniť výbušnami. Štiplavý dym sa potom plazil banským výkopom až k nám. Čakala nás aj dilema, či obetovať jedného člena tímu, alebo podeliť drahocennú vakcínu medzi všetkých a riskovať otravu nebezpečnými chemikáliami. Po čase nám došlo v tele protilátky a zasiahlo nás to všetkých. Zuzke patrí môj neskonálny obdiv, pretože nedostatok vakcíny sa na nej prejavil oslepnutím a ona aj tak bežala ako o život, keď nás prenasledovali hliadkujúci Strážcovia. Stálo to však za to – nakoniec, za ohnivou bránou, ktorú sme otvorili získanými indíciami, nás čakala naša budúcnosť...

Prehral som!

Toto si hovorím vždy, keď si spomeniem na Baobab. Ďakujem Ďurimu a Tammymu, že nás naučili tú šialenú hru. Jej jediným pravidlom je, že si nesmieme spomenúť na to, že ju hrajete. Potom vznikajú zábavné situácie. Človek sústredene rozmýšľa nad vodcovským projektom, mrští čelo od námahy a odrazu vykrikuje: "Prehral som!" a rozosmeje všetkých okolo seba...

Ale ďakujem aj Ďasanovi za nezabudnuteľné večery s ukulele a Hapčimu za všetky pamätné hlášky. A každému jednému za to, že tam bol a že sme všetci spolu BAOBAB POSITIVE.

Prehrala som...

Text: Zuzana Vanečková – Samara

(9. zbor skautov a skautiek Ružomberok)

Foto: archív VLŠ Baobab 2010

čaj o štvrtej o piatej...

Je pochmúrny večer, mesiačik nevysiel.
Vietor sa schyluje, žitia sa mi nechce.
Duša mi hovorí, zaspievaj pesničku.
Azda sa ulaví, chorému srdiečku.

Ktože tam, ktože tam, zvonku hlas preniká,
srdce sa mi bojí, nočná hrôza desí.
Duša mi hovorí, zaspievaj pesničku,
azda sa ulaví, chorému srdiečku.

Do noci som vkročil, vietor ma ofúkol,
spoza mračien sivých, mesiačik vykukol.
Mesiačik zasvietil, na poľnú cestičku,
tak mi havran vraví: „Zapál si fajocku“.

Zápalky som nemal,
fajocku nezažal.
Tabaku už nemám,
„čo ja len tam napchám?“

Havran kráka prvýkrát,
„prečo zápalky nemáš?“
Ja mu na to odpoviem,
azda niečo vyklujem.

Havran kráka druhýkrát,
„zapál oheň tak či tak!“
Ja mu na to odpoviem,
„doháň ja už nebudem!“

Havran kráka tretíkrát,
„nemáš času, tak či tak!“
„Plúca ti už neslúžia,
zomrieš bratu, doista“.

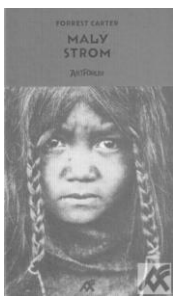
Na druhý deň slnko svietlo,
slnko žlté ako med.
Keď tu zrazu niekto vojde,
a v chalúpku chlapa niet.

Rakovina preňho prišla,
srdce mu už nebije.
Z toho nám tu vyplýva,
fajčenie je nezdravé.

Text: Michal Parobok - Kijko

Malý strom

Carter Forrest

Ak máte pocit, že sa nám ten náš úspech nevydaril, ak máte dojem, že sme zašli príďaleko, ak máte podozrenie, že sme sa stratili v hypermarkete, ak sa vám zdá, že sme dušu predali svetovej banke, ak by ste sa na toho Bieleho víťaza chceli pozrieť z odstupu, prečítajte si túto knihu. Otvorte celé zrkadlo, stránku za stránkou a uvidíte nás v ňom. Uvidíte nás tam všetkých: Obchodníkov pokorených majestátnosťou divokého lesa. Kazateľa zaskočeného kľkaním žaby, lebo nezbadal, že z indiánskeho kabáta sa na neho smeje jeho vlastný Boh. Hoci to zrkadlo je trochu krivé, je čisté ako slza. Indiánska slza v prachu cesty do vyhnanstva. Ak chcete svet vidieť taký, aký je, pozrite sa naň deťskými očami, pozrite sa naň z hĺbk hory, pozrite sa naň spolu so starým otcom. Starý otec musí byť, pravdaže, prinajmenšom polovičný Indián.

Nuž tak, sa na svet díva táto kniha...

Text: Daniel Pastirčák – (prevzaté z www.artforum.sk)

čaj o piatej o štvrtej....

Modlitba za vodu

Ján Skácel

Ubýva miest kam chodívala pro vodu
starodávna mlá
kde laně tišily žízeň kde žila rosníčka
a poutníci skláněli se nad hladinou
aby se napili z dlaní

Voda si na to vzpomíná
voda je krásná
voda má
voda má rozpuštěné vlasy
chráňte tu vodu
nedejte aby osleplo prastaré zrcadlo hvězd

A přiveďte k té vodě koničku
přiveďte koně vraného jak tma
voda je smutná
voda má
voda má rozčuchané vlasy
a kdo se na samé dno potopí
kdo potopí se k hvězdám pro prstýnek

Voda je zarmoucená vdova
voda má
voda má popelem posypané vlasy
voda si na nás stýská

(prevzaté z www.rotref.cz)

Seminár o kvalite 2010

...slovenský vodcovia a roveri na jednom mieste...

Keď som otvoril októbrové Médiu hovorím si, že by som šiel na nejakú roverskú akciu. Keď som uvidel reklamu na SOK 2010 bolo rozhodnuté, potom som to ešte povedal na roverskej družinovke, a tak sme šli štyria.

V piatok som ušiel z posledných pár minút semináru z biológie a prebehol celú Bystricu, aby som stihol vlak, ktorý samozrejme meškal. Spolu s Kikom a potom od Zvolena s Bendžim sme sa vybrali na skautské pomery na divné miesto, do Bratislavy. Cestu nám spriemňovali rôzni cestujúci, ktorí pri nás zotrvali vždy dosť krátko, pretože sme sa rozprávali o programe na motivačnú víkendovku v Banskej Štiavnici... Kiko to zakľincoval svojím prejavom o strašnom meste Bratislava. Jedna z cestujúcich bola asi Bratislavčanka, ktorá to nevydržala, mali sme čo žehliť. Z vlaku sme vybehli do ruchu veľkomesta, kde sme s pomocou dievčiny, ktorá s nami cestovala, našli správnu zastávku MHD. O chvíľu prišli na zastávku MHD Bystriciania. Rover Doktor nás šokoval tým, že má dnes stužkovú, ale on je radšej tu... Vraj život je o prioritách... Školu, kde sa mal seminár konať, sme našli len náhodou s pomocou prvého orlieho skauta na Slovenku, ktorí šiel na jednej ulici presne opačným smerom ako my.

Večer po registrácii a zoznámení sa s všetkými známymi, začala prezentácia úspešných a pripravovaných roverských projektov na Slovensku. My sme mali prezentáciu 5 rokov OTAN. Po tejto prezentácii bola ešte jedna nočná hra v uliciach Dubravky s asi polhodinovými pravidlami, radšej sme z nej ušli, lebo sme jej ani náhodou nerozumeli.

Sobota začala prezentáciou hodnotenia kvality oddielov a po tejto prednáške sme sa rozlúčili na rôzne prednášky, každý na akú chcel. Po obede opäť pokračovali prednášky a večer sa dalo vybrať z množstva workshopov alebo turnaj vo futbale. Čerešničkou na torte bolo odovzdávanie ocenení kvalitný oddielom a koncerty rôznych hudobných skupín, na ktorých sa dalo dobre vyskakať. Ráno už len vlakom domov, v ktorom sme všetci zaspali.

Text: Martin Cerovský – Cero

rieka informácií pre roverov...

OBROK 2011

Roverské stretnutie (mini rovermoot) pre roverov a rangerov od 15 rokov.

Pre viac ako 800 účastníkov a 150 staff..

- 4. – 8.5.2011
- neďaleko Brna ČR

Treba sa prihlásiť do konca decembra 2010 a poslať projekt roverskej patroly, ktorý je podmienkou účasti.

www.obrok11.cz